

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΗΧΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Διευθυντὴς Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ ΒΕΗΣ

Συντάκται Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. Ν. ΓΡΥΠΑΡΗΣ.

ΤΗ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΩΤΕΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἐκδότης: Κ. ΖΙΒΙΔΗΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φυλλάδιον: Κωστῆ Παλαυᾶ, «Μεσσίας» (ποίημα). — Μανουὴλ Γεδεών, «Ἄνοικτὸ γράμμα». — Μάξ, «Εἰκόν». — Ν. Φ. «Τὸ μέλλον τῆς ἀνατροπῆς». — Ἀλεξάνδρος Παπαδοπούλου, «Κοινωνικὰ Μελέται» (Ἰσοκλέπται-λαγωνικά). — «Πειρασμὸς» (μυθιστόρημα Th. Bentz).

Ἐξωφύλλου: (ἐπιφυλλίς «Ἠχοῦς»). Διὰ τῆς ταχθείας ἀμαξοσταγίας. — Ἀλληλογραφία.

Συνδρομή: Ἐν Κωνσταντινίῳ γρ. 40. — Ταχυδρομικῶς γρ. 54. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 12. — Ἐκαστον φυλλάδιον γρ. 1.
Ἄμα τῇ πληρωμῇ τῆς συνδρομῆς δίδεται τὸ πρῶτον μέρος τοῦ μυθιστορήματος.

Adresse: N. PHALÈRE BEY

Directeur de "L'ECHO LITTÉRAIRE,,

12 Rue Haratchi, Galata - Constantinople.

EN ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύπος Κ. ΖΙΒΙΔΟΥ καὶ Σας, Γαλατῶν, ὁδὸς Χαρχατῶν, ἀριθ. 12.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ "ΗΧΟΥΣ"

ΔΙΑ ΤΗΣ ΤΑΧΕΙΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑ

("Ιδε στήλην 175)

("Εκ τοῦ γαλλικοῦ ἀπὸ Ν.)

Καί οἱ δὺς πνίγονται ἀπὸ συγκίνησιν, ὁ πατὴρ τοῦ νέου καὶ ὁ πατήρ τῆς νέας. Ἡ σύμπτωση αὕτη ἢ ἐκ τύχης αὕτη συνάντησις... Ἄλλὰ μὲ εἴχατε εἶπει ὅτι ὁ νῆος σὰς δὲν ἤθελε νὰ νυμφευθῆ. Δὲν ἤθελεν ἀλλὰ εἶδε τὴν κόρην σὰς καὶ θέλει. Ἐμπρός· τηλεγράφησε εἰς Μασσαλίαν εἰς τὴν Κυρίαν Δερᾶν— Ἄλλὰ θὰ τὴν ἔλθῃ ἐξαρκικῶς ἀν τὴν συστήσω τηλεγραφικῶς γαμβρόν.»

Ἐπιστροφή τοῦ ὑπέρητου. Φέρει τηλεγράφημα διὰ τὸν κύριον Δερᾶν. Τὸ ἀνοίγει: «Εἶναι τῆς συζύγου μου, ἀπὸ Μακίων 2 καὶ 15.

— Περιφάρμα, λέγει ὁ κύριος Σαμπλάρ, καλὰ τὰ πᾶμα, καλὰ τὰ πᾶμα.»

«Ποῦν ταραγμένον... Ἀπατήσαμεν εἰς τὸν σιδηροδρομὸν τὸν νῆον τοῦ κ. Σ. τοῦ φίλου σου τῆς Λέσχης. Μὲ τὸν ἐβάστησεν ὁ Μαυρίκιος. Συγχρᾶ μοι ἔλεγε δι' ἕνα περὶ τοῦτον δυνατὸν συνδυασμόν. Εἶμι βεβαία ὅτι τὴν ἀρέσει. Ἀντὶ τὴν στιγμήν συνομιλοῦν καὶ τὴν κοττάζει, τὴν κοττάζει, τί νὰ κάμω; Πρέπει νὰ διακόψω ἢ ν' ἀφήσω νὰ προχωρήσῃ;... Μεγάλη περιουσία, ἔ;»

Ἄπατὴρ Δερᾶν, ἐπίσης εἶδει τὸ τηλεγράφημα του εἰς τὸν κ. Σαμπλάρ. Ἐξακολουθοῦν νὰ συνομιλοῦν μὲ πολλὴν εὐθυμίαν, καθ' ὅλα σύμφωνοι καὶ δὲν ἐπαναλαμβάνουν τὸ πικέτο των παρὰ ἀπὸ ἐστειλαν τὰ δύο τηλεγραφήματα εἰς τὸν ξενοδοχεῖον Νυαίγ.

α'. Τηλεγράφημα εἰς τὴν κυρίαν Δερᾶν.— Ἐάν σὲ ἀρέσῃ ἐάν τῆς ἀρέσῃ καί... Μεγάλη περιουσία.

β'. Τηλεγράφημα εἰς τὸν Ραούλ.— Ὡμίλησα Δ. τηλεγραφῆται κυρίαν Δ., ἐργαίρει, ἐγὼ ἐπίσης.

Ὁ ὑπέρητος φέρει ταυτόχρονως τὰ δύο τηλεγραφήματα εἰς τὸ τηλεγραφεῖον τῆς Πλατείας τοῦ χρηματιστηρίου. Καὶ ἐνῶ αὐτὰ διατρέχοντα τὰ παράλληλα τοῦ σιδηροδρομοῦ σύματα φθάνουν εἰς Μασσαλίαν πρὸ τῆς ταχέως ἀμαξοστοιχίας, κατὰ τὰς ἐξήμισι, εἰς τὰ πέριξ τοῦ Σαιν Ραμπέρ, οἱ Δερᾶν καὶ ὁ Ραούλ καὶ ὁ Μαυρίκιος ἐδείπνουν εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν, φειδωλῶτα μὲ τελείαν οἰκειότητα καὶ ἡ Μάρθα ἐκύτταζε τὸν Ραούλ καὶ ὁ Ραούλ ἐκύτταζε τὴν Μάρθαν καὶ ἡ κυρία Δερᾶν ἔλεγε καθ' ἑαυτήν: «Πῆρε πάλαι φωτιά ἡ Μάρθα· τὴν γνωρίζω ἐγὼ, πῆρε σωτιά. Καὶ πέρουσι πάλιν εἶχε πᾶρει φωτιά στό χορό δι' ἕναν νεανίσκον πολὺ κομψόν ἀλλὰ χωρὶς περιουσίαν. Εὐτυχῶς αὐτὴν τὴν φορὰν, ναι, ὁ Ἐδουάρδος πολλάκις μὲ τὸ εἶπε... ὑπάρχουν πολλὰ γοήματα... Λοιπὸν, φυσικῶς ἐάν ἡ Μάρθα τὸ θέλῃ καὶ ἡμεῖς θὰ τὸ θελήσωμεν.»

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἔτρεχεν, ἔτρεχεν, ἔτρεχε καὶ ὁ Ραούλ ὠμίλει, ὠμίλει, ὠμίλει. Καὶ μάλιστα πολλάκις

καὶ ἐβόκινε ἀπὸ τὰ πρακτικὰ ζητήματα. Ὑψοῦτο μὲχρι τῶν γενικῶν ἰδεῶν καὶ ἀνέπτυσε μετὰ σθένους τὴν θεωρίαν ταύτην: ὅτι τὸ πρόβριστον καθήκον καθὲ γυναικὸς συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἔχῃ, εἰς ὅλα ἐν γένει λεπτεπίλεπτον κομψότητα. Ἐξηγοῦσε μὲ πολλὰς πολλὰς λεπτομερείας τί ἐστὶ ζωὴ τοῦ καλοῦ κόσμου ἀπολύτως ἀμαρπτος τί ἐστὶ γυνὴ ἀπολύτως κομψή. Θρησκευτικῶς τὴν περιέφερε τὴν κομψότην τοῦ γυναικῶ ἀπὸ τῶ Παρίσι εἰς Τρουβίλλην, ἀπὸ Τρουβίλλην εἰς Ἐλθετιάν, ἀπὸ τὴν Ἐλθετιάν εἰς τὸ Μόντε Κάρλο... Καὶ ἐξωγράφιζε τοὺς ταξειδιωτικὸς σάκκους, θαυμασίους, οἱ ὅποιοι ἐστιθάζοντο εἰς τοὺς ἀντιθαλάμους τῶν μεγαλλιπέρων ξενοδοχείων. Ἄλλως τε εἶχεν ἐφεύρει καὶ ἕνα ταξειδιωτικὸν σάκκον.

Κατόπιν μὲ πολλὴν λεπτότητα, ὑπέβαλε τὴν νεορὰν Μάρθαν εἰς εἶδος ἐξετάσεων, αἱ ὅποιοι οὐδὲν εἶχον τὸ κοινὸν μὲ τὰς ἐξετάσεις τῆς Σορβόνης:

Ἐάν παγοδρομῆ;... Πρῶτα πρῶτα αὐτὸ ἤθελε νὰ μάθῃ ὁ ἄδισ ἐπὶ ἀριστος παγοδρομῶς. Μόλις ἐπρόφερε τὴν λέξιν παγοδρομίαν, καὶ εὐθὺς ὁ μικρὸς ἀδελφός—εἶναι ἀνεκτίμητοι πολλάκις οἱ μικροὶ ἀδελφοί—ξεφώνησεν: «Α! ἡ ἀδελφὴ μου παγοδρομεῖ θαυμασίως. Ὅστω, ζωγραφίζει στὸν πάγο ἄκτω! καὶ κολυμᾷ σὺν ψαρι!»

Παγοδρομεῖ! κολυμᾷ! Ὁ Ραούλ εἶπεν εἰς τὴν νεανίδα μὲ σοβαρὸν ἐνθουσιασμόν: «Σὰς συγχάρω, δεσποινίς... γυνὴ ἡ ὅποια δὲν κολυμᾷ δὲν εἶναι γυνὴ!» καὶ προσέθεσε μὲ αὐξάνουσαν σοβαρότητα.

— Γυνὴ ἡ ὅποια δὲν παγοδρομεῖ δὲν εἶναι γυνὴ».

Ὅταν τοῦ ἤρχετο μίαν μεγάλην ἰδέαν, τὴν συνόψιζε πάντοτε εἰς φράσιν βραχείαν καὶ ἐκφραστικὴν.

Τὸ πρόσωπον τῆς Μάρθας ἀπήστραπτεν ἀπὸ χαρᾶν. Ἦτο πραγματικῶς γυνὴ! Ποτὲ δὲν εἶχεν ἀκούσει γλυκυτέρας λόγους.

Εἶχε νυκτώσει... ἔπρεπεν ἐπὶ τέλος νὰ διακόψωσι τὴν τριφερόντακτον συνδιάλεξιν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ βαγόν-σαλόν... τὸν μικρὸν Δερᾶν τὸν ἔπενεν ὁ ὕπνος. Ἐτακώθησαν καὶ ἤρχισαν νὰ περιπατοῦν.

Νὰ τὸ πέρασμα... Τὸ πέρασμα τῆς πρωίας, τὸ πέρασμα τῆς πρώτης συναντήσεως. Ἐκείνη ἐβάδιζεν ἐμπρός ἀπὸ τὸν Ραούλ, ὁ ὅποιος τὴν εἶπε χαμηλά: Ἐδωπέρα τὸ πρωί...»

Ἐκείνη ἐστράφη καὶ μειδιώσα: «Ναι, ἐδωπέρα τὸ πρωί...»

Καὶ πάντοτε μὲ τὴν ἀγγλικὴν ἐκείνην προφορὰν ἡ ὅποια δὲν τὴν ἤφηνε ποτὲ, ἀκόμη οὔτε ὅταν ἤσθαι-νετο ἰσχυρὰς συγκινήσεις.

Ἐδωπέρα τὸ πρωί... Μόνον τόσον, μὰ ὅλα τὰ ἔλεγεν αὐτὸ. Νύξ θαυμασία, οὔτε βροχὴ οὔτε ἀνεμος πλέον. Ἦδη τὸ κλίμα, ἡ γλυκύτης τῶν μεσημερινῶν μερῶν... Ἡ σελήνη ἐφώτιζε τὸ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ ἀπυροῦ εἰδυλλίου τούτου. Παντοῦ ἀνοίξις καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὰς καρδίας.

— Μὲ ἀγαπᾷ, εἶπε καθ' ἑαυτήν.

— Μὲ λατρεῖται, εἶπε καθ' ἑαυτήν.

ΜΕΣΣΙΑΣ

«Πότε, πότε θὰ μᾶς ἔρθῃς, Χριστέ μου καὶ Σωτήρα, νέε δημιουργέ, νέε πλάστη τῆς γλώσσας μας τῆς νέας;»

ΥΨΑΡΗΣ (Ταξίδι)

Ἔνα καὶ μόνον ὄνειρο θεϊκὸ φαντάζεται μοι ὁ νοῦς, κ' ἡ καρδιὰ πλάττει: Ἐξαφνα τὸ τραγοῦδι Σου γροικῶ, καὶ μοῦ χροαστάει, τὸ παναριστικὸ, καὶ ἐμένα κάτι.

Ἔνα καὶ μόνον ὄνειρο θεϊκὸ φαντάζεται μοι ὁ νοῦς, κ' ἡ καρδιὰ πλάττει: Ἐξαφνα τὸ τραγοῦδι Σου γροικῶ, καὶ μοῦ χροαστάει, τὸ παναριστικὸ, καὶ ἐμένα κάτι.

Ὅταν ὁ θεῖος ἦλιος—Ὡσαννά ἐν τοῖς Ὑψίστοις!—Σοῦ πρωτογελάσῃ, μὲ μᾶτια θαυπωμένα ἀνθρωπινὰ οὐδ' ἄντικρυζῶ, καθὼς τώρα, ἀχνὰ τὸ φῶς, τὴν πλάσι.

Ἔνα καὶ μόνον ὄνειρο θεϊκὸ φαντάζεται μοι ὁ νοῦς, κ' ἡ καρδιὰ πλάττει: Ἐξαφνα τὸ τραγοῦδι Σου γροικῶ, καὶ μοῦ χροαστάει, τὸ παναριστικὸ, καὶ ἐμένα κάτι.

Ἄπ' τὴν ζῶν ἐτούτη, ἴπνο βαθύ, σ' ἄλλη ζωὴ θάχω ξεπνύσει αἰῶνια, πάλι ἡ ψυχὴ μου σκορπία θ' ἀπλωθῆ στο Σύνπαν' μὰ κ' ἐκεῖ θὰ Σὲ ποθῆ, καὶ θὰ Σ' ἀκούσῃ καὶ στὰ καταχθόνια.

Στοῦ κόσμου τὴν πολέμια χλαυθὴ ὅ,τι κα' ἂν γινῶ κα' ὅπου κα' ἂν γυρίσω, Πνεῦμα, νερό, γῆ, χλόη, φωτιά, πνοή, κ' ἂν εἶμαι πάλι ἀνθρώπινη ζῶη, θὰ λαχταρίσω!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΝΟΙΚΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ἐπὶ τῶν κλεισίων τοῦ ἱεροῦ ἔθους,

4 Σεπτεμβρίου 96.

Ἀγαπητὲ Ν. Φαίληρε,

Ἐδῶ ἐνόησα τί σημαίνει ἀγὼν ζωῆς· περιέλαθε χωρία καὶ χωρίδια, νὰ ἰδῆς ἀνθρώπων μορφὰς μόλις ζώσας, ἀπεσκελετωμένας, ριπνὰς, αἰμασσοῦσας χεῖρας, καθήκοντες ἀναδορμὰς σωμάτων ἀρχαιοπορεπῶν γυναικείων, ἐργαζομένας ὅπως θρέψωσι τοὺς κηφίνας τῶν μεγαλοπόλεων ἢ τῶν μεγαλοχωρίων. Ὅσοι τρώγουσι γερμανικοὺς ἄρτους ὡς ἔλθωσι νὰ φάγωσι σικαλοαραβοσίτινον ἄρτον τὸν ὅποιον ὁ γάτος μου δὲν τρώγει· καθημένους εἰς οἰκίας διδομένας 40 γρόσια κατ' ἔτος· καὶ ὑστερον καταστάσεως τοιαύτης ἢ ἐφημερίδης τῆς κυρίας Παρρὲν νὰ ὄνειρευνται χειραφετήσεις καὶ ἡ Δεσποινίς Ἀλεξάνδρα νὰ μ' ἐρωτᾷ ἀν ἐργάζεται ἡ γυνὴ. Μάλιστα κυρία μου! Ἐργάζεται νὰ σπᾶσῃ τὴ μοῖσην τῆς αἰετῆς μὴ ἐχουσα παρθενικὸν γάλα, νὰ σπᾶσῃ τοὺς δακτύλους οὐς ἄδύνατο νὰ χρησιμοποιοῦσι διὰ κλειδοκίμβalon ὁ συγγραφεὺς τῆς Γιαννούλας, νὰ μεταβάλλῃ τοὺς πόδας αὐτῆς εἰς ἀπολιθωμένους στυλοβάτους σώματος σπεύδοντος πρὸς τὸν θάνατον, νὰ παρασκευάσῃ

διὰ τὸν κόσμον ὄντα λογικὰ, πλατυώνυχα, δίποδα, ἄπτερα, δυστυχῶς νοῦ καὶ ἐπιστήμης ἀνεπίδεκτα. Ἐργάζεται ὡς μηχανὴ τὴν ὅποιαν ἀδυνατοῦμεν νὰ διορθώσωμεν... Καὶ πῶς λυποῦμαι μωρικᾶς· εἶναι μὰ τὴν ἀλύθειαν τύποι χροικῆς καλλονῆς.

Σὲ ἀσπάζομαι

ΜΑΝΟΥΗΛ ΓΕΣΣΙΩΝ

ΕΙΚΩΝ

(ἐκ τοῦ πραγματικοῦ βίου).

Βεβήθηκα πρὸ τῆς ἀνεκλήτου ἀπαιτήσεως πέντε φίλων, κῆλυμένων κατὰ δέκα μπουτίλιας κρασί καὶ δὲν ἦτο εὐκαλὸν νὰ ὀπισθοχωρήσω.

Κατόπιν ματαίωσιν διαμαρτυρήσεων, τοὺς ἠκολούθησα, ἡ μᾶλλον μὲ ἔσυραν μάζ' ἑτοὺς καὶ μετ' οὐ πολὺ εἰς ἕκ των φίλων, ὁ Νίκος, ἀτυποῦσε τὴν θύραν μεγάλου σπητιοῦ, μὲ παράθυρα θεοσαβτείνια. Σὲ λίγο ξερότρωσε ἕνα κεφάλαιον ἀπὸ ἕνα παράθυρο τοῦ τρίτου πατώματος, μᾶς εἶπε πῶς κοιμῶνται, δηλ. νὰ φύγωμεν· ἐπειτα, κατόπιν διαταγῆς φαίνεται, μᾶς εἶπε νὰ περιμένωμεν καὶ σὲ πέντε λεπτὰ εὐρέθημεν ἐνώπιον τῆς κυρίας Ἰζαννοῦς καὶ τῆς ζωντοχέρης κόρης τῆς Μ^{ου} Μαρίας. Ὁ Νίκος ἐσύστησεν ἐμὲ καὶ τὸν Γεώργιο εἰς τὰς κυρίας, διότι οἱ ἄλλοι ἦσαν γνωστοὶ καὶ ἀμέσως ἤρχισαν ἡ συνδιάλεξις, ἡ, ὀρθῶς

τερον, ο μονόλογος τῆς καλῆς ζωτοχίρας, εἰς βάρος τῆς πλαινῆς, ἣ ὅποια εἶχε δὴ καὶ αὐτὴ συναρῆ χθές τὸ βράδυ καὶ δὲν τὴν ἀφήκαν νὰ κλείσῃ μὰτι μὲ τῆς ἀγριοφωνῶρες των.

Μετὰ τὴν βυσινάδα, μὰς ἔφεραν ἐπανειλημμένως κουνιά καὶ οἱ πρό πολλοῦ σουρωμένοι φίλοι μου, τῶριζαν στὸ τραγοῦδι. Ἦ εὐθυμία ἤζυγαν καὶ ἡ ζωηρότης τῶν κυριῶν, μολονότι δὲν ἔπιναν, ἦτο ἀρκετὴ ὥστε νὰ μὰς ἐνθαρρύνῃ.

Ἐν τούτοις ἐγὼ δὲν ἤξευρα πὺ εὐρισκόμεν καὶ οἱ φίλοι τοὺς ὁποῖους ἠρώτησα ἐπανειλημμένως, ἀφοῦ μὲ ἐβεβαίουν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς πολὺ καθὼς πρέπει σπῆτι, μὲ ὑπέσχοντο νὰ μοῦ εἰποῦν ὕστερα, τί συνέβαινε. Ἦ διασκεδάσει διήρκεσε μέχρι τῆς τρίτης μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ θὰ διήρκει ἀκόμη, ἂν ἡ νοικοκυρά διὰ τῆς προσποιημένης νύστας τῆς, δὲν εἶδε τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως εἰς τοὺς τέσσαρας ἑξ ἡμῶν.

Ὁ Νίκος καὶ ὁ Κώτσος ὁ δικηγόρος, ἐμειναν ἐκεῖ.

Εἰς ἓκ των τεσσάρων δὲν εἶχε μὰζύ του τὸ κλειδί τοῦ σπητιοῦ του καὶ ἤλθε νὰ κοιμηθῆ σὲ μένα. Τοῦ ὑπέμνησα τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ ἤρχισε νὰ μοῦ λέγῃ ὅτι ὁ Κώτσος προξενεὺς τὸν Νίκο στὴ Μαρῆ, ἣ ὅποια δὲν ἔχει διαζύγιον καὶ ὅτι ὁ Κώτσος ὡς δικηγόρος, θὰ ἐφρόντιζε νὰ τῆς τὸ πάρῃ.

Θύμωσα διὰ τὴν διαγωγήν τοῦ φίλου μου καὶ ἡ πρώτη μου ἐργασία τῆς επομένης, ἦτο νὰ πάγω εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ νὰ τὸν ψάλω. Μὲ ἄκουσε μὲ τόσῃ ἀταραξίαν, ὥστε πρὸς στιγμὴν τοῦ ἔδωκα τὸν τίτλον τοῦ ἀναιδούς. Ἐζήτησε, μὲ εἰρωνικὴν λαμπρότητα, νὰ ἀπολογηθῆ καὶ μοῦ διηγήθη ὅτι ἡ Μαρῆ, τὴν ὅποιαν γνωρίζει πρὸ ἔτους ὡς ἐνοικιαζούσαν δωμάτια, ἤλθε μιὰ μέρα εἰς τὸ γραφεῖόν του νὰ τὸν συμβουλευθῆ διὰ τὸ διαζύγιόν τῆς, ὅτι ὁ Νίκος τὴν εἶδεν ἐκεῖ καὶ ὅτι μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἓκ συμπτώσεως παραδόξου δι' αὐτόν, συνηντήθησαν καὶ οἱ δύο εἰς τῆς Μ^{μη} Μαρῆς.

Ὁ ἓνας ὡς δικηγόρος τῆς καὶ ὁ ἄλλος ὡς ὑποψήφιος γαμβρός. Ὁ ἓνας νεκροθάπτης τοῦ πρώτου γάμου, ὁ ἄλλος ἐργάτης τοῦ δευτέρου. Ὁ ἓνας ἐφρόντιζε νὰ ἐξομαλύνῃ τὰ τοῦ παρελθόντος, ὁ ἄλλος νὰ διατάξῃ τὰ τοῦ μέλλοντος. Οἱ δύο καλοὶ φίλοι συνειργάζοντο διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πτωχῆς γυναίκας, ἣ ὅποιαν, ὁ Θεὸς ζεύει πῶς κατώρθωνε νὰ ἔχῃ πάντοτε καλὸ κουνιά γιὰ τοὺς εὐεργετικούς κυρίους, τῶν ὁποίων ὁ κύκλος σὺν τῷ χρόνῳ καθίστατο μεγαλύτερος ἀκτίνως.

Τὸ βράδυ πὺ ἦμην καὶ ἐγὼ, εἶμεθα ἑξ καὶ ἐκάμαμεν ἀρκετὴν κατανάλωσιν γνησίου κουνιά Καμπῆ.

Ὁ Κώτσος ἐξήκολούθει τὴν ἀπολογίαν του καὶ ἐγὼ ἐπέισθην ὅτι ὁ Νίκος, ἑξ εὐγενῶν ὁμώμενος αἰσθημάτων πρὸς τὴν πολλὰ παθούσαν καὶ τέλος ἐγκραταλειοθεύσαν ὑπὸ τοῦ πρώτου συζύγου ζωτοχίραν, ἀπεφάσισεν, ἐν στιγμῇ ἐξεγέρσεως τῶν φιλανθρωπικῶν του αἰσθημάτων, νὰ τὴν συζευχθῆ καὶ τὴν προ-

στατεύσῃ οὕτως ἀπέναντι τῶν πιθανῶν κινδύνων, τοὺς ὁποῖους διατρέχουν αἱ νέαι χῆραι καὶ ὅταν ἀκόμη ἔχουν τὸ εὐτύχημα νὰ μὴ εἶναι καλλοναί.

Ἐσεβάσθην τὴν ἀγαθότητα τοῦ ἀνδρός καὶ ἀφῆκα τὸν Κώτσο, ἀφοῦ τὸν ἐζήτησα συγγνώμην. Ἐφυγα μὲ καρδιὰ φρουσκωμένη ἀπὸ εὐχαρίστησιν καὶ κεφάλι γεμάτο ἀπὸ σκέψεις στρεφόμενας περὶ τὸν γάμον τοῦ φίλου μου.

Ὅταν βράδυνασε καὶ ξεφούσκωσε ἡ καρδιὰ μου καὶ ξεκαθάρισε τὸ κεφάλι μου, ἄρχισα νὰ βλέπω ὅτι θὰ ἔκκινε τρέλλα ὁ Νίκος ἂν ἔπερνε τὴν ζωτοχίραν, γυναίκα ἀγνωστού προελεύσεως, γυναίκα ἀγνωστού παρελθόντος καὶ παρόντος μὴ γνωστοῦ, γυναίκα τῆς ὁποίας οὐδένα συγγενῆ γνωρίζει, αὐτὴν δὲ τὴν ἰδίαν μάλις χθές εἶδε. Ναί, θὰ ἦτο τρέλλα καὶ ἐγὼ, ὁ φίλος του, ἀφοῦ τὸ ἔβλεπα, εἶχα χρέος νὰ τὸν ἐμποδίσω νὰ τὴν διαπράξῃ. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν κῆπον κορδωμένως, ὡς ἄνθρωπος βίωνων πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑψηλοῦ καθήκοντος. Εἰς τὸν πρώτον γύρον, εἶδα τὸν Νίκο ριμμένο σὲ μιὰ καρέκλα, κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρον καὶ πολὺ σκεπτικόν. Ἐπιλοσόφει, φαίνεται, ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἀπασχολοῦντος τὴν καρδιὰν του. Ἐπλησίασα, τὸν ἠρώτησα πῶς τὰ πάει καὶ ἀφῆκε νὰ ἐξεληθῇ τοῦ στόματός του χεῖμαρος βλασφημιῶν ἐναντίον ἐνός, συντελέσαντος εἰς τὴν ἀποτυχίαν ἐμπορικῆς πράξεως εἰς λογαριασμόν του.

Ἦ συνδιᾶλεξις ἐστράφη ἐπὶ τῆς χθεσινῆς διασκεδάσεως καὶ ἐγὼ, μὲ τρόπο, ἄρχισα νὰ εἰσάγωμαι εἰς τὸ θέμα μου καὶ νὰ τοῦ ἀναπτύσω μὲ πολὺν ζῆλον τὰς θεωρίας μου, ὡς πρὸς τὸν μετὰ τῆς ζωτοχίρας γάμον του. Ὡμίλου ἐπὶ πολὺ καὶ ὁ Νίκος ἔβγαλε τὰ γυκλιὰ του καὶ μὲ πρετιῆρι μὲ τόσῃ προσοχίαν, ὥστε νὰ πιστεύω πῶς μὲ ἐθαύμαζε. Ἐτελείωσα καὶ ἀκόμη μὲ ἔβλεπε, ἀλλ' ἀνεκάλυψα ὅτι μὲ ἔβλεπε μὲ μὰτι ἀνθρώπου οἰκτείροντος τὸν ἀπέναντί του καὶ σκεπτομένου, ἂν πρέπη νὰ τὸν περιφρονῆσῃ ἢ νὰ τὸν ἀξιῶσῃ ἀπαντήσεως. Τέλος, ἄνοιξε τὸ στόμα του, ἐγένετο γέλωτα εἰρωνικώτατον καὶ μὰζύ μ' αὐτὸν τὸν γέλωτα βγήκε ἓνα παγερό :

— Ὁχι, βρ' ἀδερφέ, ποῖός σου τᾶπε πάλιν αὐτὰ ;

Ἐγένεσεν ἀκόμη καὶ ἔπειτα μοῦ εἶπεν ἀπαθέστατα, ὅτι οὐδέποτε ἐσκέπητο περὶ γάμου, ὅτι πρόκειται ἀπλούστατα περὶ συνήθους ἀρραβῶνος, δεκάτου πέμπτου ἢ δεκάτου ἕκτου τούτου, ὁ ὁποῖος θὰ διαλυθῆ ἄμα ἐπιτευχθῆ τὸ διαζύγιον ! Εἰς τὴν ἐρώτησίν μου ἂν δὲν εἶναι ἀδικία, ἀπήντησε διὰ τῆς ἐρωτήσεως :

— Πῶς θὰ περᾶσομε γιὰ τὸν χειμῶνα ;.....

ΜΑΞ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ

Ὁ κύριος Λετουριώ, ὁ σοφὸς καθηγητὴς τῆς σχολῆς τῆς ἀνθρωπολογίας τῶν Παρισίων ἐπροτίμησεν ὡς ἀντικείμενον τῶν ἐπὶ τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ μαθημάτων του τὸ τὸσον ἐνδιαφέρον ζήτημα τῆς διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ἀνατροπῆς. Πιστὸς εἰς τὴν μεθοδὸν τοῦ ἤρχισεν ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς ἐξελίξεως τῆς ἀνατροφῆς εἰς τὸ βασιλεῖον τῶν ζώων κατόπιν εἰς τὰς φυλάς τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν αὐτῶν τάξιν, διὰ νὰ καταλήξῃ, βοηθούμενος ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα, ἐπισταμένως ταξινομημένα, νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ «μελλον» του.

Εἰς τὸ τελευταῖον αὐτοῦ μάθημα, δημοσιεῦθ' ἤδη, κατόρθωσε νὰ συνοψίσῃ τὰ κυριώτερα θέματα τοῦ ἔργου του.

Χάριν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν καὶ ἐπειδὴ ἐκρίναμεν ὅτι μεγάλην εὐποροῦμεν νὰ ἀρισθῶμεν τὴν ὠφέλειαν, μεταφράσαμεν ἐν ἐκτάσει ὅλον τὸ ἀφορὸν τὸ μελλον τῆς ἀνατροφῆς μέρος. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν συμπαρασάτων, καθὼς ἄλλως τε, ὅλων τῶν συγγραμμάτων τοῦ κ. Λετουριώ, εἶναι ἀκραιφνὴς ὕλισμός καὶ εὐκρινεστάτη αἰσιοδοξία.

Σ. Δ.

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν διὰ μέσου τῶν διαφόρων φάσεων τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ἐξελίξιν τῆς παιδαγωγικῆς, θὰ εἶδωμεν ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐπὶ μακροῦς χρόνους ἡ ἀνατροφή περιωρίζετο εἰς τὴν διδασχὴν χρησίμων πραγμάτων, καὶ οὕτως εἶπεν βιοποριστικῶν ἦτο δηλαδή ἀνάλογος μὲ τὴν ἀνατροφὴν τὴν ὁποῖαν πολλὰ ζῶα δίδουν εἰς τὰ νεογνά των. Ὅταν ἀργότερα διὰ καταλλήλων ἐξασκήσεων, δοκιμασιῶν καὶ μυσῶων προσηπάθησαν νὰ ἐνισχύσουν τὴν θέλησιν καὶ νὰ μορφώσουν τὸν χαρακτήρα ἢ ἀνατροφή ἔως τότε ἀπλῶς φυσικὴ καὶ βιοποριστικὴ μετατρέπη εἰς ἠθικὴν. Ἐπὶ τέλος ὅταν ἡ θρησκεία κατέστη δύνάμις, ὅταν ὁπωςδήποτε ἢ ἐπιστήμη ἐμορφώθη καὶ αἱ τέχναι οὐσιωδῶς ἀνεπτύχθησαν, ἡ ἀνατροφή ἠλλάξε μορφήν καὶ ἔγεινε βαθυμηδὸν διαμορφωτική.

Αἱ τρεῖς αὗται φάσεις, φυσικὴ, ἠθικὴ, καὶ διανοητικὴ τῆς ἀνατροφῆς εἰκονίζουσι ἐπαρκῶς τὰς τρεῖς μεγάλας φάσεις τῆς διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ἀναπτύξεως τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ καθορίζουσι ἀκριβῶς τὰς τρεῖς μεγάλας ἀπόψεις τῆς παιδαγωγίας. Ἀλλὰ ὑπάρχον πολλοὶ τρόποι ἐκπαιδεύσεως τοῦ σώματος, τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος. Πῶς, καὶ ὑπὸ ποῖαν ἐποψίν πρέπει νὰ τὰ ἀναπτύξωμεν; Ἦ ἀπάντησις δυνατὸν νὰ διαφέρῃ ἀναλόγως τοῦ βλαβμοῦ καὶ τοῦ εἶδους τοῦ ἐν ἰσχύι πολιτισμοῦ. Οὕτω πολιτισμὸς βασιζόμενος ἐπὶ τοῦ πολέμου ἐκτιμᾷ μόνον τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις, οὕτως ὥστε ἡ ἀνατροφή καταντᾷ προπαρασκευὴ στρατιωτικῆ πολιτισμὸς ποτισμένος μὲ τὰ νόματα τῆς θρησκείας ὀδηγεῖ εἰς τὸν

ἀσκητισμόν ἐνῶ ὁ ὑπερεπιτηθευμένος πολιτισμὸς ὑποτάσσει τὰ πάντα εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν, φιλολογικὴν, ἐπιστημονικὴν καὶ φιλοσοφικὴν καλλιέργειαν. Ὅστε πρὸ παντός ὁ παιδαγωγὸς πρέπει νὰ ορίσῃ τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ

Πρέπει ἀρὰ γε, ὡς ὁ Σπένσερ νὰ περιορίσωμεν τὰς παιδαγωγικὰς ἀξιώσεις μας εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ παιδὸς ἀναλόγως τοῦ εἶδους τῆς ζωῆς ἣ ὅποια τὸν περιμένει; εἰς τὸ «νὰ μορφώσωμεν πολίτην ἱκανὸν νὰ ζῆσῃ εἰς τὸν κόσμον;» παραδειγματος χάριν ἡσύχως νὰ τὸν μορφώσωμεν εἰς τὴν ταπεινῶσιν, ἐὰν εἶναι προωρισμένος διὰ τὴν ταπεινὴν ζωὴν; Πρέπει ἀρὰ γε πρὸ παντός νὰ ἀποφεύγωμεν νὰ μορφώσωμεν ἀνθρώπινον πλάσμα ἰδεῶδες, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἀνίχετο ἡ κοινωνία εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας θὰ ζῆσῃ; Πρέπει νὰ θεωρῶμεν τὴν σκληρότητα τῶν γονέων διὰ τὰ τέκνα των ὡς πράσκησιν εἰς τὸ κτηνώδες τοῦ βίου; Ὅτε τὰ καθήκοντα τοῦ παιδαγωγοῦ καταντοῦν ἀπλούστατα, ἀλλὰ καὶ πόσον περιορισμένα! Ὅχι βέβαια, δὲν πρέπει νὰ περιφρονώμεν ὅλως διόλου τὸ ἀναπόφευκτον βιοποριστικὸν μέρος τῆς ἀνατροφῆς. Ἀναμφιβόλως καθὲ ἀνθρώπος πρέπει νὰ κατορθώσῃ νὰ ζῆ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς ὁποίας εἶναι μέλος· ἀλλὰ πρέπει ἐπίσης νὰ διακρίνῃ τὰς ἀτελείας καὶ τὰ ἐλαττώματα αὐτῆς καὶ νὰ ἐργάζεται νὰ τὰ διορθώσῃ. Διότι ἐκφυλίζεται καθὲ κοινωνία ἣτις δὲν προοδεύει ἀκαταπαύστως.

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ

Αἱ ἀρχαῖαι κοινωναὶ καὶ ἰδίᾳ ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Ρώμη, περὶ πολὺ ἐποίουντο πάντοτε τὴν φυσικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ὁποῖαν, μόναι αἱ ἀσκητικαὶ θρησκείαι παρεγνώρισαν. Ἰδίᾳ ὁ χριστιανισμὸς ἀνύψωσεν εἰς περιωπὴν δόγματος τὴν περιφρονήσιν τῆς μυϊκῆς δυνάμεως καὶ τῆς ωραιότητος. Διὰ τὴν ἐκκλιπὴν τὸ σώμα, ἀντικείμενον ἐσχάτης περιφρονήσεως, ἔθεωρετο ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀπελευθερώσιν τῆς ψυχῆς καὶ εἰς τὴν θριαμβευτικὴν αὐτῆς εἰσοδὸν εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ. Ἦ ἀνθρωποκτόνος αὕτη ἀρχὴ ἦτο ἡ βάσις τῆς παιδαγωγίας καθ' ὅλον τὸν μεσαιῶνα· καὶ σήμερον ἔτι εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἐν γένει εἰς ὅλους τὰς λατινικὰς χώρας ἐπιδαρῶναι ἀκόμη τὴν ἀνατροφήν. Ἦ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἔσχον τὴν καλὴν ἰδέαν νὰ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ταύτην καὶ ὁ Σπένσερ διετύπωσε μόνον τὴν γενικὴν γνώμην τοῦ τόπου του ὡς ἐξῆς : «Ὁ πρῶτος ὄρος διὰ νὰ ἐπιτυγχάνῃ κανεὶς εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον συνίσταται εἰς τὸ νὰ εἶναι ἓνα καλὸν ζῶον· καὶ ὁ πρῶτος ὄρος τῆς εὐημερίας ἐνός ἔθνους συνίσταται εἰς τὸ νὰ σύγκειται ἀπὸ καλὰ ζῶα.»

Ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ παιγνίδια καὶ αἱ γυμναστικαὶ ἀσκή-

σεις μεγάλην ἔχουσιν ὑπόληψιν πρὸ πάντων εἰς τὰ κολλέγια καὶ εἰς τὰ πανεπιστήμια. Κάθε φοιτητῆς εἶναι μέλος μιᾶς γυμναστικῆς λέσχης· καὶ αὐτοὶ οἱ καθηγηταὶ, ὅταν εἴμπορουν νὰ διδάξουν τὴν γυμναστικὴν προθυμοποιούνται νὰ προσθέσουν εἰς τοὺς λοιποὺς τῶν τίτλους τὸν τίτλον athletic. Ἐκτός δὲ τούτου ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως καθιδρύματα σχεδὸν ὅλα ἐγείρονται εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τοπία εὐάερα, ἐν τῷ μέσῳ ἐκτεταμένων λειβαδίων καὶ παρκοτημάτων διὰ τὰ γυμναστικὰ παιγνίδια.

Ἀπεναντίας, ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἔτι περισσότερον ἐν Ἰταλίᾳ, τὰ ἀρχαῖα κολλέγια, μετὰ τὴν ἀνθυγεινὴν αὐτῶν ἀρχιτεκτονικῆν, μετὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ συστήματος ἀερισμοῦ, μετὰ τὰς στενὰς αὐλὰς τῶν, μετὰ τὴν συνήθως ρυπαρὸν αὐτῶν ἄσφιν, μετὰ τὴν αὐστηρὴν αὐτῶν πειθαρχίαν, μετέχουν ταυτοχρόνως μοναστηρίου, στρατώνος καὶ σωφρονιστηρίου.

Τὰ καθιδρύματα ταῦτα ἐκχέουν καθ' ἑκάστον ἔτος εἰς τὴν κοινωνίαν ὀλόκληρον κύμα νεανίων σχεδὸν ὅλων ζουρηγασμένων καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στερουμένων χρησιμοποιοησίων γνώσεων. Ἡ Ἰταλία κατέχει πρώτην θέσιν εἰς τὴν ἐναντίον τῆς φύσεως παιδαγωγίαν ταύτην· ἀπὸ τὰς εἰκόσις ὥρας τῆς ἡθικῆς ἀνατροφῆς ἢ μία μόνον καθιεροῦται διὰ τὴν σωματικὴν. Οὐδεὶς ἄλλος τόπος ἀριθμῆι τόσους διηγηγούς, ἰατροὺς καὶ ἱερεῖς (1) δι' ὃ ἐπὶ 1000 ἑθελοντῶν ἐνὸς ἔτους, αἱ 347 ἔχουν ἀτροφίαν τοῦ μυϊκοῦ συστήματος.

ΑΠΟΠΕΙΡΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΩΣΙΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Ἡ Γαλλία μ' ὅλας τὰς ἀπὸ τινος γινομένης δειλῆς ἀποπειρᾶς μεταρρυθμίσεων, αἱ ὅποιαι ἄλλως τε σχεδὸν ἀπεπνίγησαν ἀπὸ τὴν πυκνοτάτην βλάβησιν τῶν προγραμμάτων καὶ τὴν μανίαν τῶν ἐξετάσεων, δὲν κατώρθωσεν περισσότερον ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν νὰ διασπάσῃ τὸν πεπαλαιωμένον τούτον κύκλον. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν χαίρεται ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου νὰ βλέπῃ τὸ παλαιότατον τοῦ σχολίου, τὸν φοιτητὴν τῶν κολλεγίων καὶ τῶν πανεπιστημίων. Ἥμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν τὸ ἴδιον καὶ διὰ τοὺς πλείστους τῶν μαθητῶν τῶν γαλλικῶν λυκείων καὶ τῶν ἀνωτέρων σχολῶν; Καὶ ὅμως τὸ ρητόν: *robes igneis ἐν σώματι ἦγιε* εἶναι ἡ ἀκριβὴς ἔκφρασις τῆς ἀληθείας. Πολύτιμοι ιδιώτητες χαρακτήρος εἶναι ἀναποσπάτως συνδεδεμένοι μετὰ τὴν ρώμην τοῦ σώματος: ἡ δραστηριότης, ἡ τόλμη, ἡ δύναμις τῆς θελήσεως, τὸ πνεῦμα τῆς πρωτοβουλίας, πολύτιμα προτερήματα ἀπὸ τὰ ὅποια ἐξαρτᾶται ὅχι μόνον τὸ παρὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον καὶ τὸ εἶδος σακ-

(1) Μὴς παραγνωρίζει ὁ ἀγαθὸς γαλάτης ἄρα γε δὲν ἔχει πληροφορίας περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνατροφῆς; Διηγηγούς λέγει καὶ ἰατροὺς!... εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἀναίσωμεν καὶ εἰς τοὺς ἰσχυροὺς ἀκόμα.

νίως ἐνοικοῦν εἰς σώματα κηχεκτικά. Ὅταν ἡ φυσικὴ καχεξία φθάσῃ μέχρι σημείου τινὸς ἐπακολουθεῖται συνήθως ἡ ἠθικὴ ἀδράνεια, τὴν ὁποίαν ἄλλως τε ὑποβοηθεῖ ὑπερβολικὰ ἡ ἀκαμπτὸς πειθαρχία τῶν ἐκπαιδευτηρίων.

Καθὼς τὸ εἶπεν ὁ Δόκτωρ Μοσσὸ: «Ἡ ἐξανθήκασις τῆς νεολαίας νὰ σιγοβορᾶζῃ διὰ τὰς ἐξετάσεις» δὲν εἶναι ἀκριβὴς ἢ καλλιτέρα προπαρασκευὴ ἀνδρικῆς ὑπάρξεως. Μεγάλῃ ἐλευθερίᾳ, μεγάλῃ χρησις παιγνιδίων εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα, τὸ κολύμβημα δι' ὅλους τέλους μερικῆ γυμναστικῆ ἀπλήσεις, ἐπιστημονικῶς ἐκλεγόμενα: καὶ χωρὶς ὑπερβολῆς ἐκτελούμενα ἀξίζουσιν καλλιτέρα διὰ νὰ μορφώσουν τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα ἀκόμα, ἀπὸ ὅλας τὰς ἀπρηχαιομένους σχολικὰς ἐργασίας τῶν ὁποίων τὴν παράδοσιν ἐλάθουμεν ἀπὸ τὸν μεσαιῶνα. Τὸ ἠννόησαν ἐν Ἀμερικῇ, ὅπου εἰς κάθε σχολεῖον διαμένει εἰς ἰατρὸς τοῦ ὁποίου τὸ καθήκον εἶναι νὰ ἐποπτεῖ καὶ νὰ κανονίξῃ τὴν γυμναστικὴν.

Ἡ ἨΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΔΕΝ ΕΠΕΤΕΥΧΘΗ ΕΤΙ

Ἡ εἰς τὴν ἀνατροφὴν ἐφαρμογὴ κατὰλλήλου φυσικῆς διαπλάσεως εἶναι ὅπως δὴποτε σχετικῶς εὐκόλος, ἀπὸ καταστάξ νὰ ἦναι ζήτημα εὐθυκρισίας καὶ χρημάτων. Ἀλλ' ὅμως διάφορον εἶναι τὸ λεπτόν ζήτημα τῆς ἠθικῆς ἀναπτύξεως. Οὐχ ἥττον, πληθύς παρατηρήσεων ἐπιβεβαιοῦν ὅτι ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην ἡ φύσις εἶναι πολὺ εὐπλαστος. Πράγματι, — καὶ τούτο πλεόν εἶναι ἀνεκτῆρητον— ὅλη μὲς ἡ ἠθικὴ μόρφωσις εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀνατροφῆς ἡμῶν, καὶ τῆς ἀτομικῆς καὶ προπάντων τῆς προπατορικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἰδίᾳ ὑπέλοιμεν τὰς ἐμψύτους κλίσεις μᾶς, εἴτε καλὰς εἴτε κακὰς. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐμψυτα εἶναι τόσον ἰσχυρὰ ὥστε πολλὰκις κάθε ἀτομικὴ ἀνατροφή ἀποβαίνει ματαία· ἀλλὰ τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναπτύχουσιν ἢ νὰ περιορισθῶν διὰ κατὰλλήλου καλλιέργειας· εἶναι μάλιστα δυνατόν νὰ παρασκευάσωμεν τὸν σχηματισμὸν νέων κλήσεων τὰς ὁποίας αἱ μέλλουσαι κοινωνίαι θὰ ἀπαιτήσουν. Ἀλλὰ ὡς πρὸς αὐτὸ ὀλόκληρος ἡ ἐπιστημονικὴ παιδαγωγία δὲν ἐδημιουργήθη ἔτι. Μέχρις ὧρας περιορίσθησαν σχεδὸν μόνον εἰς τὰς παραγγελαίας τῆς θρησκείας καὶ εἰς τὰς κοινοτοπίας τῆς τρεχούσης ἠθικῆς. Τὸ κοινωνικὸν μέσον ἀναλαμβάνει νὰ κἀμῃ ἢ νὰ ξεκἀμῃ τὸ ἐπιλοιπόν.

Ἀλλὰ εἶναι βέβαιον ὅτι, καὶ τὸ κερὰλιον τούτο τῆς παιδαγωγίας, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ, εἶναι δυνατόν νὰ γραφῇ διὰ τῆς συνθέσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς παρατηρήσεως καὶ τῆς πείρας. Ὅθεν, ἀπὸ ὅλας τὰς σχολὰς, μόναι αἱ σχολαὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς ἀρχαίας Περσίας ἀνέλαθον νὰ ἀναπτύξουσιν πρὸς ἀρισμένον σκοπὸν τὴν ἠθικότητα καὶ τὸν χαρακτήρα. Εἰς τὰς περσικὰς ταύτας σχολὰς, τῶν ὁποίων ὁ ἄρ-

γανισμὸς εἶχε μεγάλην ἀναλογίαν μετὰ τὰς ἀρχαίγονους πατρίδας, ἐδίδασκον τὴν δικαιοσύνην ὅχι διὰ παραγγελαίων, ἀλλὰ πειραματικῶς, ἐπωριζόμενοι δηλαδὴ ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς καθημερινῆς ζωῆς (1) Ὅσον συντόμως καὶ ἂν μᾶς τὸ διηγήται ὁ Ξενοφῶν, τὸ διδάγμα τούτο ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ληρθῇ ὑπ' ὄψιν· εἶναι ἰκανὸν ἐν ἀνάγκῃ νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ.

Περίεργος δοκιμὴ τὴν ὁποίαν ἐθεσεν εἰς ἐνέργειαν ὁ ἀναμορφωτὴς Ὅθβεν ἐν τῇ βιομηχανικῇ αὐτοῦ ἀποικίᾳ τοῦ Νιού-Λανάρκ, ἀποδεικνύει ἐπίσης ὅτι, διὰ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν, ὁ φόβος τῆς δημοσῆς μομφῆς καὶ ὁ φόβος τῶν ἐπαινῶν εἶναι ἰσχυροὶ μοχλοὶ (2), ἀπὸ ἧς εἴσεως εἰς τὸν Ὅθβεν νὰ μορφώσῃ εἰς ὀλίγα ἔτη ὀλόκληρον ὄμιλον παιδίων, παραληφθέντων χωρὶς ἐκλογὴν ἀπὸ τὰ διάφορα ἄστυα τοῦ Ἐδεμβούργου.

(Ἀκολουθεῖ).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἰδεοκλέπται-λαγωνικά.

Ναί, κλέπτονται καὶ αἱ ἰδέαι ὅχι μὲ λωποδυτικὴν ταχύτητα. Διότι ἐπὶ τέλους ὁ λωποδύτης ἀποδεικνύει ὅτι ἔχει δεξιότητα ταχυδακτυλογραφικήν.

Ὁ κλέπτης τῶν ἰδεῶν, δὲν ἔχει τίποτε ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Πτωχεῖα, γυμνότης, στενοκεφαλίαι. Καὶ κλέπτει χωρὶς νὰ πεινᾷ· ὥστε εἶναι περισσότερο ἀξιοκατάκριτος ἀπὸ τὸν κλέπτοντα ὑπὸ τοὺς νυγμοὺς τῆς πείνης.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἰδεοκλέπτας, ἀποδεικνύουσιν ἐκτακτὸν καλαισθησίαν· κλέπτουν, ὅ,τι μέγα ἐγράφη, ὅ,τι εὐγενές. Ἄλλοι εἶναι ἀκαλαισθητοί, κλέπτουν παλαιὰ πράγματα μόνον, τὰ ὅποια νομίζουν λησμονημένα ἀπὸ τοὺς πολλούς.

Ἀπὸ τὰς κλοπᾶς αὐτάς, ἐν μόνον εἴμπορεῖ κανεὶς νὰ διδῇ: Τὴν μεγάλην περιφρόνησιν τοῦ ἰδεοκλέπτου πρὸς τοὺς μέλλοντας ἀναγνώστας του. Τοὺς περιφρονεῖ, διότι νομίζει ὅτι μόνον αὐτὸς ἀνέγνωσε τὰ ξένα ἀριστουργήματα καὶ ὅτι οἱ ἄλλοι καὶ ἂν τὰ ἀναγνώσουν μετὰ τὰς ὀλίγας μεταρρυθμίσεις καὶ μετὰ τὸ γλωσσικὸν φόρεμα, τὸ ὅσον τόσον τεργηέντως τὰ ἐφόρεσεν, εἶνε ἀδύνατον οἱ ἄπλοικοὶ νὰ τὰ ἀναγνώρισουν.

Καὶ γελᾷ ὁ ἰδεοκλέπτης... πολὺ γελᾷ, ὅτι κατορθώνει καὶ ἀπατᾷ τόσον εὐθηνὰ καὶ περνεᾷ

(1) Ξενοφῶντος Ἀνάβασις.

(2) H. Heugon, Φυσιολογία τῆς θελήσεως.

ὡς ἀριστοτέγνης, καὶ θαυμάζεται καὶ ἀγαπάται. Καὶ συνεθίζει ὅμως τόσω πολὺ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν αὐτὴν τῆς θωπείας καὶ τῆς ἀγάπης, ὥστε κατόπιν δὲν γελᾷ πλέον, ἀλλὰ φοβεῖται μήπως τὸν ἀνακαλύψουν καὶ ἔχει ὅπως βλέπετε καὶ ἡ κλοπὴ αὐτὴ ἡ εὐκόλος, ἡ ἀπηλλαγμένη προσωπικῶν κινδύνων καὶ καταδιώξεων δικαστικῶν, τὰ βάσανά της... ἡ καλλιτέρα μέσα εἰς τὸ ἔγκλημα, κρύπτεται καὶ ἡ τιμωρία.

Ἰπάρχουν ἰδεοκλέπται; Ἰπάρχουν. Καὶ ὁ πλέον αἰσιόδοξος τοὺς ἀνακαλύπτει κάτω ἀπὸ τὴν λεοντὴν τῶν καὶ ἐρυθριᾷ ἐκ μέρους τῶν. Φαντασθῆτε μὲ ὅλον τὸν ἐνθουσιασμόν σας νὰ ἐπαινῆτε εἰς ἕνα ξένον ἔργον συγγρόνου, ἴσως καὶ τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου σας συγγραφέως καὶ ὁ ξένος νὰ μειδιάσῃ μειδιάμα, ἐγκλείων πολλὴν εἰρωνειαν καὶ ἄλλον τόσον οἰκτον, καὶ νὰ σας πληροφρήσῃ ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ σας εἶνε κλοπιμαῖον, — πατριωτάκι τοῦ ἴσως— τί αἰσχος!!

Ἰπάρχουν ἰδεοκλέπται.

Ἄλλ' ἰπάρχουν καὶ κακόβουλοι, οἱ ὅποιοι ἐπωφελούμενοι τῆς ὑπάρξεως τῶν εὐαρίθμων τούτων πλασμάτων, ἔργοντα νὰ κορέσων μίσση παλαιά, ἐπάνω εἰς μίαν σελίδα ἐπιζήλου συγγραφῆς.

Καὶ σορεύουν ἐπιχειρήματα ἐπὶ ἐπιχειρημάτων, διὰ νὰ ἀποδείξουν τὸν κ. δεῖνα καὶ τὸν κ. τᾶδε κλέπτην.

Ὅστε δύνανται νὰ ξεχωρίζουν τὴν ἐμπνευσιν ἀπὸ τὴν κλοπὴν. Διαφέρει πολὺ, πολὺ διαφέρει νὰ ἐμπνευσθῇ κανεὶς ἀπὸ ἐν ἔργον καὶ νὰ γράψῃ ὅλως διόλου νέα πράγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁμοίως φαίνεται ἡ πρώτη ἐπίδρασις, ἀπὸ τὴν γυδαίαν τὴν ἀδικαιολόγητον κλοπὴν.

Ὅστε γνωρίζουν οἱ τυμωροὶ αὐτοὶ, τὴν συνάντησιν δύο μεγάλων πνευμάτων ἢ καὶ μικρῶν ἀκόμη.

Διατί μία σελὶς ἀγκυρητοῦ συγγραφῆς, ἡ ὁποία ἐφθασεν εἰς τὰ αἰθέρια τοῦ ἰδανικοῦ ὕψους, μίαν ἄλλην ξένην ἀθάνατον σελίδα, νὰ μὴ μετὰ κάμη ὑπερήρανον; Εἶναι ἀνάγκη νὰ περιφρονησῶ ἔργον τόσω μέγα, κατόρθωμα τόσω δύσκολον, μόνον καὶ μόνον διότι γελῆται ἀντίερα ἐψιθύρισαν τὴν λέξιν κλοπὴν!!

Ἄλλ' ἐσχάτως ἀνεκάλυψα τὸ ἐλαττέριον τῶν κυρίων λαγωνικῶν τῆς φιλολογίας. Ἄλλον τίτλον νὰ ἔχουν δὲν εἶνε οὔτε εὐκόλον, οὔτε λογικόν, λοιπὸν μένει εἰς τίτλος πολὺ εὐαπόκτη-

τος. Ο τίτλος πολυμαθούς. Και παραθέτουν κείμενα ξένων συγγραφέων γνωστών και αγνώστων και δεν εξαρνίζονται μόνον ο αναγνώστης, αλλά και ο άτυχης συγγραφέας, του οποίου τὰ έργα δηλητηριάζονται και πιστεύουν οι πολλοί και άγανακτούν οι περισσότεροι, άλλ' οι όλίγοι οι νηφάλιοι, ανακαλύπτουν ότι η φαινομενική όμοιότης, είναι μόνον φαινομενική.

Αν οι ιδεοκλέπται είναι άσυγχώρητοι και τὰ φιλολογικά αυτά λαγωνικά είναι άκόμη πλέον άσυγχώρητα.

Είμπορούν πολύ καλά να γράψουν εις ένα χαρτάκι τόν κατάλογον τών βιβλίων τὰ όποια άνέγνωσαν και σάς βεβαιώ ότι θά όνομασθούν και πάλιν πολυμαθείς, αλλά να άποδεικνύουν τήν πολυμαθειάν των με τόσω άνιερν τρόπον!! είναι άσυγχώρητοι.

Εγώ άκρίβως εκείνα τὰ έργα θαυμάζω περισσότερο, τὰ όποια έσυρίχθησαν από τὰ λαγωνικά.

Πρίν να πιστεύση κανείς τυφλώς εις όσα γράφουν ή λέγουν με στόμφον τὰ λαγωνικά, άς εξετάση λιγάκι και τó ποιόν του συκοφαντουμένου. Είπον άνωτέρω ότι χρειάζεται πολύ στενοκεφαλιά δια να προβή άνθρωπος εις κλοπήν τοιούτου είδους. Τό επαναλαβάνω πολλή στενοκεφαλιά και παντελής έλλειψις σεβασμού προς έαυτόν.

Τό έργον του λαγωνικού ζημιώνει και πάλιν τόν αναγνώστην. Πολλοί άνέγνωσαν τοιαύτας κριτικάς μελέτας ή ήκουσαν προφορικούς Φιλιππικούς εναντίον έργου, τó όποιον έννοείται δέν ειχον άναγνώσει, και έτάχθησαν εις τó εναντίον στρατόπέδον με τήν άπόφασιν να μη άναγνώσουν αυτοί οι μεγάλοι οι τέλειοι, τó συκοφαντούμενον έργον.

Αν εύρεθή κανείς θεοφοβούμενος χριστιανός και άναγνώσει εις αυτός τούς κυρίους τó άποκηρυχθέν έργον, θά τούς εκπλήξη και θά τούς εύεργετήση. Θα μάθουν : ότι δέν πρέπει να έκρέρουν γνώμην άναμασθηθείσαν από άμφίβολα πρόσωπα. Όσο σεβαστή είναι ή αλήθης και εύσυνειδήτης κριτική, όσο φωτίζει με λυχνάρι λογικών όλων τās καλλονάς ενός έργου, τόσο σκοτίζει και επίζημιος άποβαίνει ή κριτική τών άυτοχειροτονήτων κριτικών.

Υπάρχουν ιδεοκλέπται, υπάρχουν όμως και λαγωνικά, έκουσίως προς τήν αλήθειαν άμβλυωπούντα και συκοφαντούντα άθώους.

Οι πρώτοι μαρτυρούν μεγάλην όσιν βλακείας

ή όποια τούς καθιστά γελοίους, άλλ' οι δεύτεροι είναι μοχθηροί άνθρωποι και φωνασκούν δήθεν ύπέρ της αλήθειας και κατά της πλάνης, ενώ πλανώνται οι ίδιοι και παραπλανώσι και τόσους εύπίστους.

Ο ιδεοκλέπτης σας περιφροει, διότι νομίζει ότι μόνος αυτός άνέγνωσεν όσα έκλεψε. Τό λαγωνικόν περιφροει όλόκληρον τó έθνος του, διότι νομίζει, ότι δέν είμπορει κανείς από τούς ιδικούς μας να γράψη όπως οι ξένοι.

Εγώ γνωρίζω ένα κύριον, ό όποιος μόνον τούς παρόντας συγγραφείς, δέν άποκαλει κλέπτας όλοι δε οι άπόντες είναι κατάδικοι έρήμην.

Ας εξετάσουν οι φρενολόγοι αυτά τὰ ψυχολογικά φαινόμενα.

Ας πέση όλη ή περιφρόνησις τών συγχρόνων και τών μεταγενεστέρων επί του ιδεοκλέπτου και άς γείνωνται δεκταί πάντοτε με φρίκην αί γνώμαι τών λαγωνικών.

Είνε ό μόνος τρόπος δια να διορθωθούν αι δύο αυτά ψυχολογικά παθήσεις, αι όποιαι σπανίως συναντώνται εις τόν άγώνα της ζωής, διότι σπανίως λαγωνικόν επατέθη εναντίον αληθινού ιδεοκλέπτου. Αν επέπιπεν επ' αυτού τó έργον του θά ήτο σεβαστόν και τότε ή πολυμαθειά του θά έχρησίμευεν εις ώφέλιμον έργον.

Ο ιδεοκλέπτης εύτυχώς είναι τύπος, ό όποιος άρχίζει να εκλείπη, ενώ τó λαγωνικόν είναι τύπος ό όποιος δυστυχώς ζωντανεύει καθημέραν περισσότερο.

Τόν ενεθάρρυνεν ή προσοχή τήν όποιαν του παρέσχον.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΗΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Μεθιόδημα ΤΗ. BENTZON).

(*Ιδέ σελ. 240).

Η Κλαίρη, τούλάχιστον, λατρεύει τόν σύζυγόν της όσον της είναι δυνατόν να τόν λατρεύει... Και πώς άλλως είμπορούσε να κάμη; Όταν άφορξ τόν Μάξ, ό έρως του δια τήν δεσποινίδα Φελίν, άν υπήρξε ποτέ, ήτο απλή προσωδική φαντασία. Θα ήτο εύκολον και μόνη της να τόν επαναφέρει πλυσίον της, καθώς έλαβον έγώ τήν πληρεστάτην άπόδειξιν.

Με τήν πρώτην εύκαιρίαν, έννοείται οικθην, έπήγαμεν να ίδωμεν τó δράμα εκείνο, εις τó όποιον συνέβαιεν όλο τó Παρίσι, μολοντί οι έπιφυλλιδογράφοι της τρίτης έκλεβανον όλα τὰ προσήματα σοβαρής σημειωτικής όταν έκαμνον λόγον περί αυτού.

Και εγώ ή ίδια θα έψευδόμεν άν δέν ώμολόγουν ότι μερικά θέσεις του δράματος με έφερον εις δύσκολον θέσιν, αλλά ή ποιήσις ρίπτει και εις τὰ μάλλον παρακεκινδυνευμένα μέρη ένα θειον πέπλον. Τό πόν δύναται να ρηθῆ με τόν στίχον και τήν μουσικήν, άρκει ή μουσική και οι στίχοι να είναι πρώτης δυνάμεως, αυτή είναι ή τελειωτική κρίσις μου. Η βαθεία συγκίνησις που έπροσπάθουν να συγκρύψω και ή όποια όμως εξέδηλούτο παρά τήν θέλησίν μου, θα έκολάκευε βεβαίως τόν συγγραφέα περισσότερο από τὰ κοπιμμένα που θα του έκαμνα. Όσον δια τήν ήθοποιόν, φθάνει ένίστε μέχρις ύψους, και με όσα και αν λέγη ή Κλαίρη, ή όποια έχει τó πολύ γυναικειόν έλάττωμα να εκφυλίξη μεροληπτικώτατα πόν ό,τι τήν επισκιάζει, κατέχει εκτός του άναμφισβητήτου καλλιτεχνικού τάλαντου της, και ένα είδος γοητείας φυσικής, δύσκολον να περιγραφῆ, εις τήν όποιαν οι άνδρες είναι ιδιαίτερος ευίσθητοι, καθώς υποθέτω. Σχεδόν πάντοτε ότι μάς τρομάζει ή και μάς άπδιαζει, έμας, βασκαίνει όλίγον εκείνους δέν λαμβάνουν συνήθως ύπ' ύψιν όσον πρέπει τήν διαφοράν των έντυπώσεων δια τὰ δύο φύλα, και εκ τούτου τόσαι συζητήσεις άνωφελεις και μάταιαι.

Η έμπαθής φυσιογνωμία, τó μεθυστικόν χαμόγελον της δεσποινίδος Φελίν, τὰ μάτια εκείνα που όνομάζει ή Κλαίρη μάτια Έμπούσης, όλα αυτά φέρουν τήν σφραγίδα του πάθους, γιλιάκις πλέον έλικυστικού και από αυτήν τήν τελείαν απλώς κληρονην. Προς τó συμφέρον της έπιτυχίας των συμβιβαστικών σχεδίων μου, έπρόσεξα να μην άποτελέσω παραφώνιαν εις τόν γενικόν ένθουσιασμόν τόν όποιον έπροκάλει ή Κίρα εκείνη, άπεναντίας από τὰ χειροκροτήματα εκινδύνευσαν να σχισθούν τὰ γάντια μου. Έσώρευσα, τὰ μεν επί των δε, τὰ μάλλον ύπερβολικά επίθετα δια να επαινέσω τήν τέχνην της, τήν μορφήν της, τó σώμα της, τήν στάσιν της, τās ένδυμασας της. Η Κλαίρη με εκόιταζε μακινώδης, διερωτημένη μήπως με εκέρδιζε τó στρατόπέδον των έχθρών της, μήπως ειχα σκοπόν να ύποδαυλίσω περισσότερο τó πυρ. Εν τούτοις ή διόπτρα μου δέν άφηνε στιγμήν τήν Φελίν. Έζήτησαν τó πρώτον μέρος του θώρακος, δια να καταφέρω τó θανάσιμον τραύμα. Όταν, εις τήν τρίτην σκηνήν, άνεστραμμένη επί ενός μεγάλου άνακλίντρου βεμβάζει με τήν κεφαλήν στέρημένην επί της χειρός, και με τó πόδι πολύ προτεταμένον επάνω εις ένα βελούδινον μαξιλάρι, είπα, έτσι άνεπιτηθεύτως, χωρίς να φάινωμαι και εγώ ότι δίδω σημασίαν εις εκείνο που λέγω :

— Τι περίεργον να μη μπορῆ ναποκυρβῆ ή έλλειψις κα ταγωγής και από τὰ μάλλον άλλως τε άφειδως πεπρωικισμένα πλάσματα! Διετέ, ή άμύμητος αυτή Φελίν, είναι ήναγκασμένη να φορη πάντοτε μακρά φορέματα ή σιλιές αυτή έχει πόδια άγχοφόρα.

— Δέν τó παρετήρησα ποτέ, άπεκρίθη ξηρώς ό

κ. Ρενάλ, με προφανή δυσθυμίαν, ενώ έλάμβανε τās διόπτρας μου και τās έφερον εις τούς όφθαλμούς του.

Επειτα εξηκολούθει να κοιτάζη, να κοιτάζη, επί πολύ, χωρίς λέξιν να έκστομίσῃ.

— Τόν επείραξες, μου είπε, χαμηλοφώνως ή Κλαίρη.

Πραγματικώς, μου έφάνη, τó επίλοιπον της έσπέρας εκείνης, ότι έφέρετο με πολλήν ψυχρότητα άπεναντί μου. Πήγισα να θλίβωμαι όλίγον και να σκέπτομαι ότι παίζω ένα παραδοζον πρόσωπον, κινδυνεύουσα δια τήν αγάπην της φίλης μου ή όποια δέν θα μου έγνώριζε και μεγάλην χάριν δι' αυτό, να χάσω ένα άνθρωπον του όποιου ή συμπάθεια εξ άρχής μου ήτο άπείρως πολύτιμος. Εύτυχώς ή άνησυχία μου δέν διήρκεσε πολύ.

Τήν επομένην έπρόκειτο να συγγευματίσω με τούς Ρενάλ. Έφθασα όλίγον νωρίς, τήν ώραν του μαθήματος της Κλαίρης, και εισήχθην εις τó μικρόν σαλόνι. Η ήμέρα ήτο βροχερά. Εκάθησα έμπρός εις τήν φωτιά και έστέρνωνα τὰ πόδια μου, με τó φόρεμα σηκωμένον όλίγον, δια να μη καη από τήν πολύ ζωστήν φλόγα. Έξαφνα άκούω από πίσω μου τήν φωνήν του κ. Ρενάλ.

— Τώρα τó έννοώ διατί είσθε τόσον άυστηρά εις τās κρίσεις σας περί των άλλων, έχετε τó δικαίωμα, κυρία.

Κατέβασα γρήγορα τόν γυρον του φορέματός μου, έντροπισμένη, αλλά ενώ έρριπτα τó βλέμμα μου επί του καθέπτου, επάνω από τήν θερμάστραν, είδα τήν μορφήν του Μάξ, με ένα χαμόγελον που έδλεπα δια πρώτην φοράν εις τὰ χείλη του. Αδύνατον να άμφιβάλλω, ότι έπρόσεχε τότε μόνον κατά πρόπρον εις ή, τι θέληγτρα είμπορούσα να έχω και εγώ.

— Τίποτα δέν με άρέσει περισσότερο από τó κομψόν τó πόδι, έπρόσθεσεν, ενώ έλάμβανε θέσιν πλυσίον μου. Τολμώ να σάς τó είπω τώρα, αν και έχετε κ' ένα χαριτωμένο χέρι, ότι ύπαρχει ένα πράγμα σπανιώτερον και από τó πιο εύμορφο χέρι. Τό χέρι μάς άπατά συχνά, είναι εύκολον να εξωραίσθη, αλλά τó πόδι άνθίσταται εις πᾶσαν περιτέχνησιν. Τό χέρι έξαφνα μάς γυναικίως όπως ή Φελίν, μπορεί επί τέλους να φαντάζῃ, χάρις εις τήν επιδειξιότητα ειδικού τεχνίτου, αλλά είχετε δικαίον χθές τó βράδυ, τó πόδι της είναι μεγαλύτερο άκόμη και από τó μπιστινι της. εξεγειλίξεν γελοιώτατα.

— Και μάλιστα, έπρόσθεσα και εγώ μεθυσμένη από τήν εύκολία της νίκης μου, έκείνο τó άπατηλόν μπιστινι ήτο παραδοξομένο με όγνωδη στολισματα, που φωνάζουν ότι είναι προωρισμένα ναποκυρβουν άποικιν δυσμορρίαν. Είμαι της ιδέας, ότι πρέπει εις τήν ένδυμασίαν εν γενεί, και ιδιαίτερος εις τήν ύπόδησιν, να εφαρμόζεται αυτό τó άξίωμα : να είναι τόσον καλά κηλωμένο τó κάθε τι, που κανείς να μην τó παρτηρη...

— Δια να είναι δυνατόν να δίδεται όλη ή προσο-

χή εις τὸ πρόσωπον, συνεπλήρωσε κακεντρεχῶς ὁ κ. Ρενάλ· εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ πλοῦσιον καὶ ἐπιδεικτικὸν δεσμον, δὲν προσθέτει τίποτε εἰς τὴν ἀξίαν καὶ τὴν λαμπρὴν τοῦ διακμαντιοῦ. Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι κατὰ βάθος τὸ ἀξιωμα τῆς κοκεττίας.

— Ἴσως... Δὲν ζηλεύω λοιπὸν πολὺ πλέον τὰ φυσικὰ κεφάλαια τῆς ἀνδραδέλφου μου Ἰζας, διότι τὴν ἔβλεπα νὰ συσσωρεύῃ ἐπάνω εἰς τὴν αὐτὴν παντοῦφλαν, ἓνα φιάγγον, ἓνα κολύβριον, καὶ τόσα κυνγιετικά σήματα. Ὑπάρχει θέσις διὰ πολλὰ πράγματα ἐπάνω σὲ μερικὰ ἀγγλικά πόδια.

— Δι' αὐτὸ ἐκάμετε καλὰ νὰ ἐπαναφέρετε τὸ δικό σας εἰς τὴν Γαλλίαν, δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ καταφύγῃ εἰς τόσα πολλὰ βοηθήματα διὰ νὰ τὴν θαυμάζου. Ἐπρεπε νὰ μαντεύσω τὴν τελειότητά του καὶ μόνον νὰ σὲ ἔβλεπα νὰ περιπατῆτε. Τὸ καυχωμαὶ μὲλα ταῦτα πῶς ἔχω μεγάλην εἰδικότητα εἰς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον. Δὲν γνωρίζω τίποτε ἐπαγωγότερον ἀπὸ τὴν φυσιογνωμίαν ἐνὸς μικροῦ καὶ ζωηροῦ πέλματος, πού προχωρεῖ, νομιζεῖς, τριποδητεῖ, πού ρεμβάζει, πού διστάζει ἐμπρὸς εἰς τὰ προσκόμματα, πού τὰ ὑπερπηδᾷ τέλος μὲ τόλμην, ἢ ἀπορροῦγῃ μὲ ἐπιδειξιότητα, πού παγαίνει ἀσυνειδήτως ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, πού ἀνησυχεῖ, ἀνυπομονεῖ καὶ πού σὲς διδάσκει περισσότερον ἀπὸ τὴν συνδιαλέξιν μιᾶς ὥρας περὶ τῆς διαθέσεως, τῆς ιδιουσυχασίας, τῆς καλαισθησίας καὶ τῆς μορφώσεως τῆς γυναικῆς πού παίζετε καταπόδι.

— Αὐτὰ εἶναι ἀναμνήσεις χωρὶς ἄλλο τοῦ νεανικοῦ σας βίου, εἶπα, ἐνῶ ἔστρεψα τὰ βλέμματα πρὸς τὴν ὕψαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπερίμενα τὴν Κλαίρη νὰ εἰσεέλθῃ.

— Ἄλλὰ δι' αὐτὸ, ἐξηκολούθησεν ὁ Μᾶξ χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὴν διακοπὴν μου, πρέπει τὸ περιεχόμενον νὰ ἐπιτρέπη εἰς τὸ περιεχόμενον νὰ διασκαδάζῃ κατὰ βούλησιν. Ἰδοὺ δικαίως συγγαίρω πού φορεῖτε πολὺ φαρδιὰ μποτίνια, ἂν καὶ τόσον μικρὰ πάλιν.

— Ἄς ἀφήσωμεν τὰ πτωχὰ μου, τὰ μποτίνια, εἶπα, ἐνῶ τὰ ἀπέσυρα ἐξ ὀλοκλήρου κάτω ἀπὸ τὴν ρόμπα μου, καὶ ἄς ὁμιλήσωμεν διὰ τὴν δεσποινίδα Φελίν.

— Ὅχι, προτιμῶ χιλιὰς νὰ ὁμιλῶ δι' ὕψος. Κλίνω πολὺ νὰ πιστεύσω, ὅπως ὁ στρατάρχης τῆς Σαξωνίας ἂν καὶ ἐξ ἄλλης ἀπόψεως, ὅτι αἱ μάχαι κερδίζονται μὲ τὰ πόδια.

— Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ θὰ χάνωνται βέβαια, εἶπα γελῶσα, καὶ εὐχρημαὶ νὰ εἶναι τελειωτική ἡ ἥττα τῆς δεσποινίδος Φελίν.

Μ' ἐσοίταξεν ἐκπεπληγμένος. Ἐνόησα ὅτι εἶχε πάρῃ τὸν κατήφρονον παραδόξου παρεξηγήσεως, διότι ἤρπασε τὴν χεῖρα μου καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὰ χεῖλη του. Νομίζω, ἀγαπητὴ μίστρις Νόελ—μεταξὺ μας, παρακκλώ—ὅτι θὰ ἐκῆμεν τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὸ πόδι μου ἂν τοῦ τὸ ἐπέτρεπον.

— Ὁρμισθῆτε μου ὅτι ἔχει ἄδικον ἡ κ. Ρενάλ νὰ

σὲς πιστεύῃ ἐρωτευμένον μὲ ἐκείνην, τοῦ εἶπα χωρὶς νὰ ποσῶ τὸ χεῖρ μου (βλέπετε, χάριν ἐκείνης).

— Ἐρωτευμένος μὲ τὴν Φελίν! ἀνέκραξεν μὲ τὴν ζέσιν ἐκείνην, μὲ τὴν ὁποίαν οἱ ἄνδρες συνήθως πυροπολοῦν τὰ εἰδωλά των, ὅταν καταπέσῃ ἡ πρώτη παραφορὰ τῆς λατρείας των, ἐρωτευμένος μὲ μίαν ἡθοποιόν. Ἐγὼ πού βδελύσσομαι πᾶν ὅ,τι δὲν εἶναι φυσικόν! Ἐπέρχταν δέκα ἔτη ἀπὸ τότε πού ἐπλήρωσα καὶ ἐγὼ τὸν φρόνον μου εἰς αὐτὰς τὰς ἀδυναμίας· ἤμουν τρελλὸς μὲ μίαν κωμῶδον, ἡ ὁποία ἀνεπιφυλάκτως ἀσχετος ἀπὸ πλησίον, μετεβλόλλετο εἰς κᾶτι τι ἄλλο μῶλις τὸ φρωτεινὸν προσκῆνιον τὴν ἐχώριζεν ἀπὸ τοῦ δημοσίου. Ἀπάτη ὀπτική, χωρὶς ἄλλο! εὗρισκε ἓνα μεγαλοπρεπὲς βλέμμα, καὶ ἡ βραχνὴ καὶ ὄχι εὐαρινὴς φωνὴ τῆς ἐπαίρων κᾶτι τόνου· πού ἐδόθουν βραθύτητα τὴν ψυχῇ. Ὅταν, εἰς ἡλικίαν ἤδη προχωρημένην, ὑπεκρίνετο πρόσωπα ἐρωτευμένον γυναικίον, ἦτο ἀδύνατον νᾶρηθῇ κανεὶς ὅτι ἐπετύγχανε ἀπὸ κᾶθε νέου καλύτερα, μὲ τὸ ὑπεροχὸν τῆς μάλιστα ἐκεῖνο πλεονεκτήμα· ὅτι εἶχε τὸν διάβολον μέσα της. Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἠγάπησα τὸ ψεῦδος. Ἰδῶ κάτω τὸ πᾶν πρέπει νὰ γρηπῆσῃ κανεὶς διὰ νὰ γνωρίσῃ τέλος, καθὼς τὸ εἶπε ὁ Μυσσέ, τί μπορεί νὰ γρηπῆσῃ καλύτερα. Αἶ, λοιπὸν, ὅ,τι σήμερον ἀγαπῶ καλύτερα, εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ ἡ εἰλικρίνεια.

— Τόσον τὸ καλύτερον, ἔσπευσα νὰ εἶπω, διότι ἡ Κλαίρη, ἔχει καὶ τὰ δύο αὐτὰ πλεονεκτήματα.

— Δὲν ἔχει τὸ δεύτερον, μοῦ φαίνεται, διότι ἤρχισε νὰ μοῦ κᾶνῃ μούτρα, ἀντὶ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ μὲ ζηλεύῃ, διότι αὐτὸ καταλαμβάνω τὴν πῶς ἐπαθε· δὲν εἶναι ἔτσι; Ἐνα κονταρόζυλο σὴν τὴν Φελίν, ἐνῶ ἐγὼ θέλω τὴν γυναικῆ μικροῦλα, ἓνα κονταρόζυλο στεφανωμένον μὲ στέμμα λιναριοῦ, ἐνῶ ἐγὼ ἀγαπῶ μόνον τὴν μελαχρινὴν.

Ἐνθυμήθηκα πῶς ἡ γυναικῆ του μοῦ ἔγραψε: «Δὲν ἀγαπᾷ πρὸς τίς ξανθές·» καὶ ἤρχισα νὰ γελῶ.

— Τί ἔχετε νὰ γελᾶτε μὲ μέναι; Δὲν μπορεί κανεὶς νὰ εἶναι εὐγνώμων πρὸς μίαν καλλιτέχνιδαν διὰ τὴν θεατρικὴν ἐπιτυχίαν του, πού ὀφείλει εἰς αὐτὴν χωρὶς νὰ ἐρωτευθῇ διὰ αὐτὸ τὴν γυναικῆ;

Καὶ ἐψιθύρισε μέσα εἰς τὰ δόντια του κᾶτι τι ὄχι πολὺ ὑποχρεωτικὸν καὶ ἀβρόν, πού μῶλις ἤκουτα, διὰ τὰς φαντασίας των μικρῶν ἀστῶν.

Ἡ Κλαίρη εἰσῆρχετο τὴν ἰδίαν στιγμήν, κρατοῦσα τὴν κόρην της ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἡ ὁποία εἶχεν ἀξιώθῃ—σοβαρὸν νέον!—δύο εὐσημα ἐπιμελείας. Ἐνῶ ἐφιλομέθεα κατώρθωσα νὰ τῆς ψιθυρίσω ὅτι εἶχα τὴν βεβαιότητα, τὴν ἀπόλυτον βεβαιότητα περὶ τῆς ἐντελοῦς ἀδιαφορίας τοῦ συζύγου της διὰ τὴν Φελίν. Τί χαρούμενον βλέμμα εὐγνωμοσύνης πού μοῦ ἔριψε!

(Ἀκολουθεῖ.)

Καὶ εἶχαν πολὺ δίκαιον νὰ ἀρῶνον ἐξυτοῦς τοιούτοτρόπως χωρὶς πάλιν, χωρὶς ἀντίστασιν εἰς τὴν ὁρμήν ἡ ὁποία τοὺς εἰλκυσε φυσικῶτατα πρὸς ἀλλήλους. Ἀπὸ τὰς πρώτας λέξεις, ἐδειξεν μίαν τόσον τελείαν, τόσον στενὴν συγγένειαν ὀρέξεων, κλίσεων, ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων. Ἦσαν τόσον καλὰ καμωμένοι ἐκεῖνο τὸ μικρὸν νευρόσπαστον καὶ ἐκείνη ἡ μικρὰ κοῦκα διὰ νὰ κατακυλιῶν θριαμβευτικῶς, οἱ δύο μαζί, μὲ τὸ κοινὸν Σαμπιῶρ· τόσον κατὰλληλοι διὰ νὰ διέρχωνται μαζί τὸν κόσμον, ἐκτελοῦντες μηχανικῶς, αυτοματικῶς, εἰς τὴν κατὰλληλον ὄραν, μὲ τὴν ἀπειτομένην ἐνδυμασίαν, παντοῦ ὅπου εἶναι πρέπον νὰ εὐχαριστοῦνται, ὅλα τὰ ὑποργήματα τῆς ζωῆς των κομψομένου καὶ ὅλας τὰς τελευταίας τῆς θρησκείας τοῦ καθὼς πρέπει κόσμου...

Ἐρῆσκον εἰς τὸ βαγὸν σελὸν Ἐτραβήξαζεν τὰ παραπετάσματα ἐπὶ των λαμπτήρων ὅλας καὶ ὅλοι οἱ ταξειδιῶται ἦσαν μουδιασμένοι, ἀποκοιμισμένοι εἰς τὰ μεγάλα κόκκινα καθίσματα.

«Ἄς ἀλλάξωμεν θέσεις, εἶπε κρυφὰ ὁ Ραούλ εἰς τὸν Μυρσίον... Κάθησε πλησίον της... ἐγὼ θὰ καθίσω πλησίον τῆς μητρός, πρέπει νὰ τὴν ὁμιλήσω.»

Ὁ Μυρσίος προθύμως ὑπακούει. Ἡ Μάρθα δὲν ἔνοση διόλου. Διὰ τί τάχα τὴν ἀρῆνει; Διὰ τί ὁμιλοῦσε μὲ τὴν μητέρα της καὶ τόσον σιγᾶ, τόσον σιγᾶ ὥστε νὰ μὴ εἰσπρῆ νὰ ἀκούῃ; Τί νὰ ἔλεγε; τί νὰ ἔλεγε;

Ἰδοὺ τί ἔλεγε μεταξὺ Μοντελιμάξ — 8 καὶ 35 — καὶ Πιεράτ, — 8 καὶ 55.

«Ἀκούσατέ με, Κυρία, ἀκούσατέ με. Εἶμαι τίμιος ἄνθρωπος. Θέλω, χρεωστῶ νὰ σὲς γνωστοποιήσω τὴν κατάστασιν των πραγμάτων. Καὶ πρῶτον θὰ σὲς εἶπῶ κᾶτι πολὺ ἐνδιαφέρον... Ὁ πατήρ μου γνωρίζει τὸν κύριον Δεράμ.»

— Μάλιστα, μάλιστα, τὸ ξεύρω.

— Ἄλλο πλέον ἐνδιαφέρον ἀκόμα... Πρέπει νὰ σὲς εἶπῶ πρῶτον τὰ οὐσιώδη. Εἶναι πολὺ πλούσιος ὁ πατέρας.

— Τὸ ξεύρω, τὸ ξεύρω καὶ αὐτό.

— Πολὺ καλὰ, τότε πολὺ καλὰ... Ἐξηκολουθῶ.

Ἐφυγα ἀπὸ τὸ Παρίσι σήμερον τὸ πρωὶ καὶ ἔχω, ἐδῶ εἰς τὸ θολακίον μου, τὸ εἰσιτήριο τοῦ θαλαμίσκου ἀριθμὸς 27 τοῦ ἀτμοπλοίου Ἰρκαυάδδου, τὸ ὁποῖον θ' ἀναχωρήσῃ αὔριον εἰς τὰς τέσσαρας διὰ Σουέζ, Ἄδδεν Κολόμβο, Σιγκαπούρη, καὶ θὰ ἐπιβιβάσθῃ αὔριον εἰς τὰς τέσσαρας, ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου ἐὰν δὲν μὲ ἀφήσετε νὰ ἔχω ἐλπίδας ὅτι θὰ γίνω γαμβρός σας.

— Κυρία...

— Μὴν κινεῖσθε, Κυρία, μὴν κινεῖσθε... Ἡ δεσποινὴ Μάρθα προσποιεῖται ὅτι κοιμᾶται, ἀλλὰ δὲν κοιμᾶται. Μᾶξ παρατηρεῖ καὶ δὲν σὲς τὰ εἶπα ὅλα, μῶλις ἀρχίζω... Ὅχι μὲ ἀπαντήσετε—ὦ! εἶμαι βέβαιος—ὅτι δὲν μὲ γνωρίζετε, ὅτι ἡ δεσποινὴ Μάρθα δὲν μὲ γνωρίζει. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὲς εἰ-

πῶ ὅτι γνωρίζομεθα, ἡ δεσποινὴ Μάρθα καὶ ἐγὼ, καλλίτερα ἀπὸ τὰ τρία τέταρτα των μηνστήρων, τὴν ἡμέραν των γάμων των. Εἰξεύρετε πῶς συμβαίνει συνήθως τὸ πρᾶγμα; Βλέπονται ἐπὶ τινα λεπτὰ ἀπὸ μακρῶν εἰς τὸ θεᾶτρον... ἔφεραν μαζί των καλὰ τηλεσκόπια... Ἀλληλοεξετάζονται. «Πῶς τὸν εὗρισκεις;—Καλοῦτσικος, καλοῦτσικος.» Ἐπειτα μετὰ τινος ἡμέρας εἰς τὸν γρόνον μεταξὺ δύο σχημάτων τοῦ τετραγώνου ἀνταλλάσσουσιν δύο φράσεις πνευματικῶς ἀποκοιμισμένας. Ἐπειτα συνάντησις εἰς ἓνα μουσεῖον. Ἐκεῖ δὲ ὑπάρχει κᾶποι αἰκειότης... Μὲ συνέθε αὐτὸ μὲ μίαν ἐπαρρησιωτικὴν... τὸ πρωὶ ἀνεδύρησα τὸν ὀδοντόν Joanne διὰ νὰ ἔχω κᾶτι νὰ εἶπῶ ἐπὶ των ἀριστουργημάτων των Ραράλλ καὶ των Μουρίλλο. Κατόπιν μερικῶν συνεντεύξεων αὐτοῦ τοῦ εἶδους, γνωρίζονται, εἶναι κατὰλληλοι ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον καὶ ἀποφασίζεται ὁ γάμος. Ἐνῶ ἡ δεσποινὴ Μάρθα καὶ ἐγὼ εἴμεθα ἤδη παλαιοὶ φίλοι... Καὶ πρῶτα πρῶτα, ὡς ἀρχὴν, σήμερον τὸ πρωὶ εἰς τὰς ἐνδεκάμυσι, ἔπεσε εἰς τὰς ἀγκαλάς μου.

— Ἡ κόρη μου εἰς τὰς ἀγκαλάς σας!

— Μὴν πηδᾶτε, κυρία μου, ἡ δεσποινὴ Μάρθα θὰ παρατηρήσῃ ὅτι πηδᾶτε...

Ἡ Μάρθα πραγματικῶς ἀνάμεσα ἀπὸ τὰς ἡμι-κλειστὰς βλεφαρίδας της παρακολούθει διὰ τοῦ βλέμματος τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ διανοεῖτο. «Θεὸ μου! Τί νὰ τὴν ψάλλῃ τὴν μητέρα; ἀναγκάζεται νὰ κρατῆται μὲ τὰς χεῖράς της ἀπὸ τὸ καθίσμα της διὰ νὰ μὴ πηδήξῃ στὸν ἀέρα.»

— Μάλιστα, Κυρία μου, εἰς τὰς ἀγκαλάς μου... κατὰ μεγίστην, κατ' εὐτυχιστάτην σύμπτωσιν συνεκρούσθημεν εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ περᾶσματα τῆς ἀμαξοστοιχίας. Καὶ ἐκτοτε τὴν εἶδα... ὄχι εἰς τὸ ἐπίπλαστον φῶς ἐνὸς θεάτρου ἢ ἐνὸς Μουσείου ἀλλὰ ὑπὸ τὸ καθαρὸν φῶς τοῦ ἡλίου· τὴν εἶδα νὰ τρώγῃ καὶ νὰ σπᾶνῃ φουντούκια μὲ τὰ ὠραιότερα τοῦ κόσμου δόντια· τὴν εἶδα πρὸ ὀλίγου μὲ τὸ ὠχρὸν τῆς σελήνης φῶς καὶ εἰξεύρω ὅτι παγοδρομεῖ καὶ εἰξεύρω ὅτι κολυμβᾷ καὶ εἰξεύρω ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχη ἓνα κοινὸν χρώματος μαργαριταριοῦ... καὶ θὰ τὸ ἔχη... καὶ τώρα τὴν θαυμάζω εἰς τὸ ἡμέρωσ τοῦτο. Θελατικὴ! δὲν εἶναι θελατικὴ;

— Κυρία, ποτὲ, καμμία μητέρα δὲν εὕρεθη...

— Εἰς μίαν τοιαύτην θέσιν... τὸ ἀναγκορίζω, Κυρία, καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ βγῆτε ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα, ἀπὸ αὐτὴν τὴν θέσιν. Εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι δὲν εἰσπρῆ νὰ ἐπεκτανθῇ.

— Πραγματικῶς...

— Ἰδοὺ τί σὲς προτεῖνω: Ὅχι καταβῆτε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Νοάιγ—κ' ἐγὼ ἐπίσης, φυσικᾶ. — Ἐχετε εἰς τὴν διαθέσιν σας ὀλόκληρον τὴν προίαν διὰ νὰ συνομιλήσητε μὲ τὴν δεσποινίδα Μάρθαν, καὶ τὸ τηλεφῶνον διὰ νὰ συνομιλήσητε μὲ τὸν κ. Δεράμ. Εἰξεύρετε ποῖος εἶμαι... Μὲ εἶδατε, κ' ἐμὲ ἐπίσης μὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Ὁμιλήσα, πολὺ ὁμιλήσα· εἰμπα-

ρέσατε, υμεις και η Δεσποινίς Μάρθα να εννοήσατε τί ήμην τί έσκεπτόμην... Λοιπόν! αύριον σκοπεύετε να προγραμματίσατε:

— Μά δέν ζεύρω... Σας βεβαιώ, κύριε, είμαι ταρραχημένη, εξουθενωμένη...

— Όπωςδήποτε άς όρίσωμεν μίαν ώρα, εις τας ένδεκα—θέλετε εις τας ένδεκα;

— Έάν θέλετε.

— Λοιπόν, αύριον, εις τας ένδεκα θα είμαι εις τήν τραπέζαίαν του ξενοδοχείου. Έάν με ειπήτε: άγαχώρησε θα άναχωρήτω. Έάν με ειπήτε: μείνε θα μείνω. Μή με άπαντίζετε τίποτε τώρα. Κερδίσατε καιρόν διό να σκεφθήτε άξιίζει τον κόπον. Ές αύριον, κυρία, ές αύριον εις τας ένδεκα...

Τό πρωτό άντηλλάγήσαν σπουδαίαι τηλεφωνικά κοινοποιήσεις μεταξύ Μασσαλίας και Παρισίου.

Όταν η κυρία Δερζή εισήλθεν εις τό έστιατόριον του ξενοδοχείου, εις τας ένδεκα, ο Ραούλ διτυθύνθη κατ' ευθείαν προς αυτήν. Ό εύζωνος της Άφρικης, πάντοτε επιτήδειος εις τους εξελιγμούς του, παρέσυρε τήν Δεσποσύνην Μάρθαν... βραχύς διάλογος άντηλλάγη μεταξύ του Ραούλ και της κυρίας Δερζή η όποία ήτο πολύ συγκινημένη:

— Με είπαν, κύριε, ότι έχει άτυμπλοιον, μεταξύ Μασσαλίας και Ίνδο-Κίνας κάθε δεκαπενθήμεριον... είμφορείτε να άναβάλετε τό τζέινδι σας... ν' άναχωρήσατε με τό επόμενον άτυμπλοιον...

— "Α! σας εύχαριστώ, Κυρία. σας εύχαριστώ...

Εις τας δύο οι Δερζή και ο νέος Σαμπλάρ ώδήγησαν τον Μαυρίκιον εις τό άτυμπλοιον. Επί του καταπρωμάτος ο Ραούλ είπεν εις τον φίλον του:

— Έννοείται ότι θα είσαι παράνομός μου. Άμα φθάσης ζήτησε εύθύς άδειαν άπουσίας από τον συνταγματάρχην σου... νομίζω ότι ο γάμος θα γείνη μετά εξ έβδομάδας.

Ό Ραούλ ήπατάτο. Έξάπαντος ήτο γάμος έσπρές μόνον πέντε έβδομάδες ήρκεσαν.

Όταν άνέβαιναν τις σκάλες της εκκλησίας ο Ραούλ είπεν εις τήν Μάρθαν: «Μεσημέρι.»

— Τί σκέπτεσαι;

— "Α! και σύ τί σκέπτεσαι;

— Μεσημέρι... ή ώρα του περάσματος. Δέν είναι;

— Όλο κι' όλο.

Ήργησαν να γελούν αλλά άμέσως επανέκτισαν τήν σοβαρότητα των και εισήλθον εις τήν εκκλησίαν άμέμπτως.

Άπλήστως τους εκύτταζαν και όλόγυρα άντήλλαζαν τας εξής φράσεις:

«Είξέυρεις, είναι γάμος εξ έρωτος...— Κεραινοβόλος έρωτος!... Τί ώραίον πράγμα!.. και είναι τόνον σπάνιον!... "Α! βεβαια, πολύ σπάνιον! γάμος εξ έρωτος! Άληθινός γάμος εξ έρωτος!»

Α. ΑΛΕΒΗ μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας.

***Αλληλογραφία.**

κ. Α. Γ. Τα χειρόγραφα εις τήν διάθεσίν σας.

κ. Θάλικον. Χαίρω πολύ διότι εις τας στήλας της «Ηχούς» και από καλήμους τους όποιους πολύ άγαπήτε έγνωρίσατε τον Πολυλάν, λυποῦμαι όμως διότι τον έγνωρίσατε τόνον άργά και εύχρημα να τον γνωρίσετε όλος διόλου.

κ. Σ. Ι. Δρέσδη. — Θα δημοσιεύσω τήν επιστολήν εις τό νεκροταφείον χωρίς τήν άδειάν σας.

κ. Α. Σ. εις Τ. Η άξιοπρέπεια δέν επιτρέπει άπάντησιν εις ύβρεις: όταν μάκιστα αι ύβρεις είναι άνυπόγραφοι και όλος διόλου άφρεάν έχουν εκτός της χυδαιότητος των και πολλήν τήν άνανδρίαν.

κ. Α. Β. Καλόν, αλλά θέλει όλίγο κτένιμα: ύπάρχουν άπιθανότητες, αι όποια πρέπει να μετριάσθουν. Λαμβάνετε τον κόπον να περάσατε τήν έργασμένην τρίτην περι τας 9 π. μ. από τή γραφετον; τό ύφος με ήρεσε.

κ. Α. Β. ένταῦθα. — Έάν μέχρι της Τρίτης δέν παρουσιασθήτε αυτοπροσώπως εις τή γραφετον θα εύρεθώμεν εις τήν δυσάρεστον θέσιν να άρηγηθώμεν λεπτομερώς τήν ύπόθεσιν δια τοῦ επόμενου φυλλαδίου. —

Παρακαλούνται όσοι εκ των κ. κ. συνδρομητών δέν επλήρωσαν έτι τήν συνδρομήν αυτών να τήν άποστειλώσιν έσον τό δυνατόν ένωρίτερα ειτε κατ' ευθείαν εις τό γραφείον: ειτε έγχειρίζοντες αυτήν εις τους Κυρίους:

- Γιαννόπουλον εις "Αρχαίαν
- Βεινόγλου » Σιμόνην
- Παναγιωτίδην » Παριμωθίαν
- Φιλ. Ευγένην » Αττάλειαν
- Έξαρχον » Αρτάκην
- Θ. Κυριακίδην » Αγαθούπολιν
- Γ. Πετροπουλιάδην Βάρραν
- Άθανασιάδην » Πλωμάριον
- Κουμεντήν έν Βουλγαρία

οἷτινες πάνυ εύγενώς έδέχθησαν τήν άνταπόκρισιν της «Ηχούς».

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

—v—

Μονόλογοι, Διάλογοι και Δραμάτια.

(Δι' έορτάς Σχολείων και Οικογενειών).

Τιμηται δραχ. 2

(Δια τό εξωτερικόν φρ. χρ. 2.)

*Απειθιντέον: Προς τον κ. Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ εκδότην και διευθυντήν της «Διαπλάσεως των Παιδων» όδός Αιόλου 119, εις Αθήνας.

